СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 274. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 22. листопада, 1929. VOL. XXXVII. No. 274. Jersey City, N. J., Friday, November 22, 1929. THREE CENTS.

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ

НАЙБІЛЬШІ ПРОМИСЛОВЦІ НА НАРАДІ У ГУВЕРА

ПОДІБНА НАРАДА ВІДБУЛАСЬ У БІЛІМ ДОМІ, КОЛИ АМЕРИКА ПРИСТУПИЛА ДО СВІТОВОЇ ВІЙНИ.

ВАШИНГТОН, 21. листопада. — Президент Гувер запросив до себе на сьогоднішні наради представників американського промислу, щоб обговорити плян економічного піднесення краю. Між запрошеними бачимо імена Форда, Йонґа, Ді Понта й инших.

Пополудні конферуватиме президент з Виліємом Ґріном, президентом Американської Федерації Праці. В тій конференції возьмуть участь: секретар праці Дейвис і представники робітничих орґанізацій.

ДЕЛЕҐАТИ НА МОРСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

ВАШИНГТОН, 21. листопада. — Департамент стейту оголосив лісту делеґатів на морську конференцію, яка має відбутись у Лондоні. З рамени Злучених Держав возьмуть участь слідуючі: Генри Стимсон, секретар стейту; сенатор Д. А. Рід з Пенсилвенії; сенатор Дж. Т. Робинсон з Аркензо; секретар війни Чарлз Френсис Едемс; амбасадор Морро; амбасадор Чарлз Дос і амбасадор Гю Ґибсон. Кірм них поїдуть адмірал Прет і заступник адмірала Джонс та більша скількість військових знавців.

ЕЛЄКТРИФІКУЮТЬ ЗАЛІЗНИЦІ.

ПЕНСИЛВЕНІЙСЬКА КОМПАНІЯ БЕРЕТЬСЯ ДО ЕЛЄКТРИФІКАЦІЇ ЗАЛІЗНИЧОГО ШЛЯХУ НЮ ЙОРК-ФИЛАДЕЛФІЯ-ВАШИНГТОН.

НЮ ЙОРК, 21. листопада. — Пенсилвенійська залізнича компанія замовила 150 електричних льокомотив за ціну $16,000,000. Машини ті будуть мати силу 6,000 коней, а скорість їх буде виносити найменше 90 миль на годину. В той спосіб скоротиться час дороги до Филаделфії на пів години, а до Вашинґтону на більше як годину. Кошти переведення електрифікації на шляху Ню Йорк-Вашингтон коштуватимуть коло $100,000,000. Замовлені машини будуть готові за два роки.

СИНКЛЕР ВИЙШОВ З ТЮРМИ.

ВАШИНҐТОН, 21. листопада. — Нафтовий маґнат Герри Синклер відсидів 6 і пів місяця у вязниці й вийшов сьогодня по півночи з тюрми. На нього ждали біля вязниці репортери і фотоґрафи. Синклер дався відфотоґрафувати, а рівнож передав репортерам заяву, в якій підніс, що він не почуває себе ні в чім винуватим. Звертає увагу, що він не сидів у вязниці за якийсь злочин, а тільки за зневагу сенату. Синклер уважає себе за етичну й моральну людину й твердить, що він впав жертвою републиканських політичних махінацій, бо хотів вибрати на начальне становище демократа, щоби показати, як нечесними є републиканці.

ЖАЛОБА ПО ҐУДІ.

ВАШИНҐТОН, 21. листопада. — У Білім Домі відкликано до нового року всі приняття ізза смерти секретаря війни Ґуда, особистого приятеля президента Гувера.

ЗЛОЧИНИ МАЛОЛІТНИХ РОСТУТЬ.

АЛЕ НА ЗАГАЛ ЧИСЛО ЗЛОЧИНІВ МАЛІЄ.

НЮ ЙОРК, 21. листопада. — Поліційний комішенер Гвейлен говорив про злочини в Ню Йорку. Він доказував датами, що злочинство маліє та що тепер з року на рік далеко більший процент злочинців попадає в руки поліції, ніж це бувало давними роками. Та є одно нещасте. Це переступства малолітних. Коли порівнати під тим оглядом останній рік з 1915 роком, то переступства малолітних зросли на 114%.

ДІТИ У БОРОТЬБІ З АЛЬКОГОЛЕМ.

100,000 ДІТЕЙ ПАРАДУЄ ВУЛИЦЯМИ МЕКСИКАНСЬКОЇ СТОЛИЦІ З ПЛЯКАТАМИ, ПРЕДСТАВЛЯЮЧИМИ ЛИХІ НАСЛІДКИ АЛЬКОГОЛЮ.

МЕКСИКО СИТІ, 21. листопада. — Президент Портес Хіль веде вже від довшого часу кампанію з алькогольною язвою. Він є противником радикальних постанов, а вірить, що дорогою виховання краще відовчити людей від уживання алькоголічних напитків.

Такою пропаґандою була парада шкільних дітей, які проходили вулицями столиці з ріжними прапорами і плякатами, на яких були образи і дати, що представляли нещастя як наслідки алькоголю.

Часописи подають, що президент Хіль заложився з ґенералом Педром Альмадою, що той з них, котрий перший випе алькоголічний напиток, має переслати другому кару в сумі $100. Таку саму кару має заплатити той, котрий перший закурить циґаретку.

ДЕНИСОН ПЕРЕД СУДОМ.

ВАШИНГТОН, 21. листопада. — Посол Денисон з Ілинойс буде відповідати перед судом за нарушення прогибіційного закона. Денисон, як відомо, належав до сухих послів. Та в його офісі в конґресі знайдено 18 кварт віски.

ЛІТАК АЄЛСОНА РОЗБИВСЯ.

Славний летун Аєлсон пропав без сліду. Одно певне, що його літак розбився, коли він намагався дістатись до корабля Нанук, що замерз серед сибірських ледів. З того літака перевозив Аєлсон корабельну службу й дорогоцінні футра, якими наладовано корабель.

КОРОЛЕВА МАРІЯ ЯК „МРІЙНИЦЯ".

Полковник Джан Керрол, котрий супроводжав румунську королеву Марію підчас її побуту в Злучених Державах, ствердив, що вона не приїжджала сюди за позичкою, а тільки щоби посвятити Мери Гил Інститут у Портленд, Ореґон. Притім згадав за посвячення, коли то вони прибули в ліси й гори, де не було ніякої будівлі й нічого приготованого. З тої прикрої ситуації виратувала всіх королева, коли сказала, що той, хто хоче тут будувати святиню красних штук, мусить бути мрійником, а що й вона є мрійницею, то з того готово щось вийти.

КОПАЛЬНЯНА КАТАСТРОФА В ТУРЕЧЧИНІ.

З Константинополя доносять, що вже друга катастрофа случилася сього тижня в копальні вугля коло Зунґулдака. Жертвою другого вибуху впало 11 майнерів, жертвою першого — 9.

ЗВЯЗОК ТСАУ З ФРАНЦІЄЮ.

Київська філія Товариства Сучасних Архитектів дістала від редактора французького збірника МСА пропозицію надіслати до цього збірника проєкти нових споруд, що їх виготовили члени київської філії. Останнього часу в Західній Европі дуже зріс інтерес до радянської архитектури. Недавно в Лондоні вийшла книга Бруно Таута, в якій вміщено світлини нових будівель у СРСР, зокрема світлину Будинку Промисловости.

МЕК ДОНЕЛД ВІДПОВІДАЄ КРИТИКАМ.

На зборах парляментарної робітничої партії в Лондоні зявився премієр англійських міністрів Мек Донелд та відповідав критикам політики уряду. Найбільше критикували уряд за його слабий виступ в обороні безробітних. Ліве крило робітничої партії закидує робітничому кабінетови, що він поломав обіцянку, дану в час виборчої аґітації. Відповідаючи на цей закид, Мек Донелд заявив, що коли партія зробила була які обіцянки в часі виборчої кампанії, то вона виконає їх за кілька місяців. Він радив уважати теперішний проект закона про допомогу безробітним за одну рату допомоги, цебто за ним підуть инші, дальше йдучі. Конференція тревала дві години й покінчилася тим, що збори дали Мек Донелдови вотум довіря.

УКРАЇНСЬКА МУЗИКА НА РАДІО.

Заходом Т-ва Українських Дяковчителів в Америці в слідуючу неділю 24-го листопада, в год. 2.45 хв. із стації WAAT в Джерзи Сіті, Українська Концертова Орхестра під управою Мирона Тимкевича виконає слідуючу програму: 1) Квіточки України; 2) Українська Думка, Присовського; 3) Закувала та сива зазуля, Ніщинського; 4) Спомини з гір (Думка-Коломийка), Безкоровайного. Всі повисші пісні аранжовані на орхестру Мироном Тимкевичом.

В ТЕРНОПОЛІ ПРОПАДАЛИ ЗАГРАНИЧНІ ЛИСТИ.

Слідчий відділ у Тернополі арештував на домагання начальника почти старшого листоноша Володислава Кадру за крадіж заграничних листів. Того листоноша переловив на крадіжи почтовий урядник Суцький у хвилині, коли він відкривав американські листи і забирав доляри собі, а коверти вкидав до печі.

НОВІ ПОЛЬСЬКІ ВИДАТКИ.

З гаазької конференції вийшла польська політика з важким мінусом. Щоби це сяктак затушувати, придумано переміну польського посольства в Лондоні на амбасаду. Англія згодилася на цю переміну і зі своєї сторони перемінює своє посольство у Варшаві на амбасаду. Польська преса вважає цю подію за великий успіх польської дипльоматії. В дійсности це не є ніякий успіх, а хіба тільки збільшення коштів закордонної репрезентації, бо кошти удержання амбасади більші як посольства. Цікаво, що збільшення видатків робиться якраз тепер, в часі гнетучої загальної економічної кризи. Поляки сподіваються, що польська амбасада повстане також в Америці.

САМОВБИВСТВО ЧИ ВБИВСТВО?

У Варшаві найдено горожанина російської радянської републики, Павла Самбова, із підрізаним горлом. Його перевезено до лічниці, де виявилося, що Павло Самбов мав при собі пашпорт радянського консуляту в Парижі на поворот до Росії. Прийшовши до притомности, Самбов заявив, що на нього напали невідомі особи і важко поранили ножами. Але лікарі підозрівають, що Самбов хотів поповнити самовбивство, бо в кишенях нещасного Росіянина найдено мотуз, на якім він правдоподібно хотів повіситись. „Курер Червони" пише, що Самбов в останнім часі був немилий і підозрілий большевицькому посольству і тому большевики хотіли згладити його з цього світа. Самбов, знаючи це, так боявся вертати до СРСР, що зі страху перед чрезвичайкою скінчив самогубством.

КОНФІСКАТИ.

В жовтні підпали конфіскаті на львівському терені слідуючі часописи й журнали: ч. 10 діточого журналу „Світ дитини", перше число літопису „Червоної Калини", Ч. 11 „Шлях вивчання й навчання", календар „Червоної Калини на 1930 р., найновіше число пластового орґану „Пластове Життя", ч. 6 „Нових Шляхів" і кожне число роб. сел. ґазети „Сельроб".

І це називається в Польщі загарантована конституцією свобода слова!

РАДІСТЬ З УКРАЇНСЬКОГО ВУГЛЯ.

Московські часописи ликують з приводу надзвичайного свята. Недавно прибув до Москви з Луганська потяг з вугіллям. Цю подію відсвяткували большевики з великою парадою. На стрічу потягові вийшли многолюдні делеґації фабрик з відзнаками, прапорами та плякатами, які привитали потяг грімкими окликами радости й, звичайно, „інтернаціоналом".

НЕЧУВАНИЙ НАПАД НА ЗАХОРОНКУ СС. СЛУЖЕБНИЦЬ У ДОБРОМИЛІ.

Під проводом посла Павловського відбувся влом і напад добромильських маґістратників на дім СС. Служебниць у Добромилі. Напасники виломили двері до самої захоронки, а відтак до поодиноких кімнат і клявзури, забираючи відтіля хрести, образи святих, приладдя кімнатне і кухонне, виносячи це все на двір. СС. Служебниці, не маючи куди приміститись, ночують на дворі під голим небом. Цей нечуваний напад викликав сильне обурення серед нашого населення Добромильщини. Цікаво, чи ще й тепер наші люде віддалиб свої голоси на посла Павловського, який показав правдиве відношення до нашого народу, як дикий напасник.

НОВІ СТРАЙКИ.

У фірмі Бертгольца в Станиславові почався страйк робітниць при сортованню стручкової городини. Робітниці працювали по 14—16 годин денно, та ще три рази в тижні ночами. За 16 годин тяжкої праці при висортованню 200 кільоґрамів могла робітниця заробити найбільше 3 зл. При чому працюється в туманах пороху. Страйкуючі робітниці поставили домагання: 8-годинний день праці, знесення нічної праці та по 2 зл. від 100 кіля.

В селі Дениска, равського повіту, почався страйк денних робітників і фірманів, що працюють при копані і воженню буряків на фільварку дідича Райса. Страйкуючі домагаються 8 год. дня праці та підвишки заробітної платні. Страйкуючих підтримують солідарно сусідні села.

БОЛЬШЕВИКИ РОБЛЯТЬ СЕЛЯН СВОЇМИ КРІПАКАМИ

ДАЛІ ОБМЕЖУЮТЬ ПРАВА ОКРЕМИХ РАДЯНСЬКИХ РЕПУБЛИК. АКТИВНИЙ СПРОТИВ СЕЛЯНСТВА ВСЕ БІЛЬШЕ РОЗЯТРУЄТЬСЯ. РОЗСТРІЛИ СЕЛЯН НЕ ПРИПИНЯЮТЬСЯ.

МОСКВА (СССР), 21. листопада. — До цього часу кожна република, що входила в склад СССР, мала свій окремий комісаріят земельних справ. Тепер вирішено в Москві зорґанізувати на всю Росію лиш один комісаріят земельних справ, який буде керувати большевицькою земельною політикою у всій Радянщині.

Ухвалено також неодмінно переводити далі колективізацію селянських господарств, збираючи в одно комуністичне господарство по тисячі, дві, три, чотири й пять тисяч селянських господарств. Над ними будуть поставлені спеціяльні управителі, а селяне мають працювати так, як колись робили на панщині.

Риков, голова ради московського народнього комісаріяту, виступив проти цього проекту, заявивши, що це мілітарна панщина для визиску селянства. Але йому зроблено від партії упімнення, що його покарають за таку критику партійної роботи. Тому Риков скорився, а партія всіма засобами старається провести свою програму в життя.

Колективізація всього сільського господарства викликала рішучий спротив селянства, котре звикло до індивідуального господарства, а тому на всіх просторах Радянщини тепер точиться завзята боротьба селянства проти комуністичних експериментів. Селяне не перестають палити хат прихильників та приклонників комуністичої влади, вбивати представників влади та партійців і т. д.

На селянський терор влада відповідає своїм терором і судить та розстрілює селян. Недавно офіційна радянська телеграфічна аґенція повідомляла про розстріл 26 селян, а тепер знову засуджено до розстрілу 10 селян: 8 у Полтаві, а 2 у Минську.

БОЇ В МАНДЖУРІЇ.

РОСІЙСЬКІ ВІЙСЬКА АТАКУЮТЬ КИТАЙСЬКІ ПОЗИЦІЇ. ТОЧАТЬСЯ ЗАВЗЯТІ БОЇ З ОБОХ СТОРІН.

ШАНҐГАЙ (Китай), 21. листопада. — Російські червоні війська почали активні атаки на всьому манджурському фронті. В районі стації Манчулі вони обстрілюють сильним гарматним огнем китайські позиції. За останні два дні російські літаки скинули на китайській території більше як 200 бомб, які завдали велику шкоду.

Таксамо в районі стації Погранична червоні війська ведуть атаки проти китайських позицій. В инших ділянках фронту також точаться вперті бої.

КОМУНІСТИЧНА ПРОПАҐАНДА В АФРИЦІ.

ПРЕТОРІЯ (Південна Африка), 21 листопада. — Міністер судівництва федерального уряду Південно-Африканської юнії заявив, що в посіданню уряду є докази, що останні заворушення серед Африканців викликані пропаґандою Москви. Разом з тим він повідомив, що в руках поліції знаходяться ріжні комуністичні документи та викриті всі комуністичні лідери, як члени ІІІ-го Інтернаціоналу, так і ті, що покінчили спеціяльні школи комуністичної пропаґанди в Европі.

ПЕРЕГОВОРИ В СПРАВІ САРСЬКОГО БАСЕЙНУ.

ПАРИЖ (Франція), 21 листопада. — У Парижі почалися переговори між Францією та Німеччиною в справі евакуації німецького, ще до часу призначеного для цього Версальським миром, Сарського вугільного басейну. Обидві сторони надають надзвичайно велике значіння цим переговорам, а тому з делеґації вирядили найліпших своїх економістів та найвідповідальніших політичних діячів.

У ВІДНІ НЕСПОКІЙ.

ВСІ УСТАНОВИ ТА ВУЛИЦІ ВІДНЯ ОХОРОНЯЄ ПОЛІЦІЯ Й ВІЙСЬКА. ЧЕКАЮТЬ ФАШИСТІВСЬКОГО ПЕРЕВОРОТУ.

ВІДЕНЬ (Австрія), 21 листопада. — Канцлер Шобер робить усі зусилля, щоби примирити між собою соціял-демократів та християнських соціялістів. Він запропонував їм погодитись на певні зміни в конституції, щоби задовольнити обидві сторони. Хоч офіційно всі говорять, що нема чого чекати якихось заворушень у Відні, всеж тепер сильні відділи жандармерії та війська охороняють всі державні установи та публичні місця.

Вожди „Гаймвери" (фашистів) заявляють, що вони про жаден переворот не думають, але їм ніхто не вірить і всі з напруженням чекають дальших подій.

ЕСПАНІЯ ЗБРОЇТЬСЯ.

МАДРИД (Еспанія), 21 листопада. — Диктатор Прімо де Рівера на засіданню ради міністрів висунув проект збільшення еспанської військової та торговельної фльоти. Тепер поспішно починають розроблювати фінансові та технічні пляни будови нових військових кораблів та торговельних пароплавів. Думають будувати усі кораблі в Еспанії власними технічними силами.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDFD 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НЕПОЧЕСНИЙ РЕКОРД

Коли Бразилія святкує нині 40-літну річницю знесення монархії та заведення републики, то рівночасно вона мусить поглянути, що дала народови Бразилії ся република за сорок літ існування. Правда, скасування скорумпованої монархії се вже в собі певний осяг, однак се ще не все. Република усуває на бік ту перешкоду для розвою народа, яку становить скорумпований монарх та його двірський чи політичний кружок, і тому треба подивитися, що зробив народ зі своїми правами по усуненню сеї перешкоди.

Розглядаючи з того боку ювилей 40-літного існовання бразилійської републики, знаходимо зараз на самому вступі замітний факт народної безпросвітности. Освіта в Бразилії стоїть на дуже низькому степени. Република знесла всякі обмеження людий щодо освіти, дала кождому свободу вчитися так, як йому подобається. Однак і нині ще в Бразилії число неграмотних, які не вміють ні читати ні писати, виносить до 80 процентів. Значить, освіта в свобідній Бразилії, що вже 40 літ тмоу скинула зі себе ярмо монархії, стоїть низче, як вона стояла за царату в Росії.

Шукаючи за причинами сього скандального рекорду Бразилії, треба найти їх у нещасній шкільній системі. Оснувателі републики станули на становищи, що освіта кождому свобідна. Здавалося їм, що се уже рішає все, що самий народ, розуміючи потребу освіти, возьметься за освіту. Та охочість народа до освіти се часто тільки казка. Народ Бразилії може про освіту говорить, але власним говоренєм про освіту не переймається. Він признає потребу освіти так довго, поки йому не приходиться зложити на школу жертву. Коли прийдеться посягнути в кишеню та витягнути гріш, тоді він каже: Най другий дає. Або: А мене хто може до сього примусити? Прецінь ми вже скинули цісаря та всіх посіпак, що нас примушували.

Право Бразилії не признає шкільного примусу. Кожда парохія має волю завести собі такі школи, які їй подобаються. Кожда людина може ходити до школи або не ходити. І власне ся засада зґрунту фальшива. Народ, що не має освіти, ваги освіти не розуміє. Щоби се зрозуміти, його треба дати до школи. Значить, без шкільного примусу народ не розуміє потреби школи, не поступить наперед в освіті, а тим самим у добробуті, що на освіту спирається. Бразилійські републиканці говорять про волю неосвіченого народа закладати по парохіях школи, які йому подобаються, але щирими прихильниками освіти вони не є. Вони бічними дорогами працюють для народного затемнення.

Лев Ясінчук.

ГАЛИЦЬКІ ОБРАЗКИ.

(Держава без буджету. — Здирства при помочи кар. — Терор проти Українців. — Перший Листопад. — Польська а українська народна школа).

Розтарахканий віз польської політики почнає котитися, але куди, цього напевно не можна обчислити. Вся біда в цьому, що нема відповідних віжок. Є тільки добрий „батіг", яким вимахується на всі боки, а так зручно, що вдарить усе найскорше та найбільше болючо Українців.

На кінець жовтня ц. р. скликана посольська сесія. Треба ухвалити державі буджет на слідуючий рік. Але тою сесією, як і кожною, ніхто з Українців не цікавиться за вимком послів, що від того є. Ьа, чогож би. Кожний знає, що Українці можуть тільки поза вуха дістати.

Але сесія натрапила на небувалий початок. Щоби посли „краще" радили та щоби їм не забаглося ставити внесків на недовіря урядові, ввійшло коло 100 узброєних офіцирів на салю сойму, нібито робити „параду" свойому вождові, маршалкові Пілсудському, не зважаючи на те, що сойм призначений для инших цілей. Круги, що стоять по боці уряду, мали кілька місяців часу продумувати, якби їм наполохати сойм, та все надармо. Старий парляментарист і — як видно — незгірший тактик, маршалок сойму Дашинський, видумав в одній хвилині, що йому робити: — соймової сесії взагалі не відкрив. Зате сказав йому Пілсудський у прияві двох свідків, своїх полковників: „ото дурень". Так потрактували себе два найвищі достойники в державі, які себе здавна знають. Який буде вихід з цього небувалого факту, годі передбачити. Треба зазначити, що 31. жовтня це був останній день, у якому по приписам польської конституції мала початися нарада над державним буджетом.

Міжтим скарб потребує грошей і латає, як може, або краще сказати, що живе з „нятягання": що зарве, то його. Уладжує Товариство Охорони Военних Могил богослуження на стрілецькій могилі в Семиківцях (Підгайці), — посилає староство свойого комісаря з жандармом для „береження ладу", а за се „заправило" 45 зол. на кошти. Ця громада може хіба тим потішитися, що такі кошти наложено й на громаду Голгочі, де приїздив урядник староства, щоб ствердити, хто направляв чи сипав стрілецьку могилу на цвинтарі. В Сапові хтось вибив коршмареві вікна. Щоби провірити, хто це зробив, приїхав урядник староства, а громада заплатила 50 зол. коштів. В Заставчу співали хлопці „недозволені" пісні (стрілецькі). Приїхав урядник староства, який бодай не богато взяв, бо лищ 20 зол.

В селі Білобожниця згорів будинок, призначений на польську плебанію, в якому тимчасом містилася в заступстві „паньствова поліція". А тепер дивним випадком у селі вже третий раз горіло, та на диво погоріло 12 господарів, виключно Українців. Мав „Луг" нагоду вправитися в пожарництві!

Трапляються в нас і инші способи нищення українського коріння. В селі Северогах (Перемишлянщина) не було церкви, а люде ходили по кілька кільометрів до сусідньої місцевости. Коли їм це прикрилося, вони закупили потрібний матеріял, обробили його, звезли на місце й за одну ніч поставили будинок ще й дахівкою вкрили. І тішилися, що мають свою церкву. З того приводу одна польська ґазета так обурилася, що писала між иншим, що „активність і рознузданість українських чинників влазить з ворожою пропаґандою вже й до сіл чисто польських (!), творячи там русифікаційні (!) осередки"! Коли так, подумали якісь бандити, то треба Польску ратувати. Кількох їх прийшло одної ночі з крісами під церкву, щоб її зруйнувати. На перший раз робота їм не вдалася, бо господар Микола Гетьман, наражуючи власні груди на крісові кулі, відстрашив їх. Але за кілька днів прийшла о 2. год. в ночі під церкву більша ватага. Одні з з тої ватаги стріляли, а другі підрізували стовпи, скидали дахівку та виривали дошки. Опісля перейшли під читальню, зруйнували її та зникли. На диво поліція з Перемишлян, віддалених два кільометри, не чула стрілів серед тихої ночі. Щойно вечером прийшла в село, оглянула руїну, списала протокол та висловила здогад, що це зробили правдоподібно самі „русини"! Ех, ті „русини!" Не досить їм бомб, чи куль проти наїздника, але вже й власні церкви та читальні руйнують.

Перший листопад, радісний день народнього зриву, це свідоцтво життєвости народу — пройшов у Львові спокійно й поважно. На це пороблено приготування заздалегідь. Не знати, як там в тюрми вмістили всіх, що до них звозили й приводили. По церквах, виповнених у щерть, вислухав народ богослуження, правленого в асисті всего духовенства й розходився в піднесеному настрою. На панахиді за погибших стрільців, відправленій у катедральній церкві св. Юра, зібралося до 6,000 народу. Поліція „робила параду", вкривши густо площу перед церквою. Минулого року почалася була бійка та стрілянина за спів пісні „Ой не тішся, Ляше, що по Збруч, то ваше", а цього року вже ця пісня дістала право горожанства. Її проспівала тисячна маса на подвірю св. Юра без перешкоди. Всі розходилися одушевлені з вірою, що „вернуться ще тії стрільці січовії"...

Щоби виховати дітей, які при зростаючій українській стихії моглиби заступити в службі Українців на їх землі, виказуючися знанням кількох поломаних українських слів, заведено цього року в польських державних середніх школах „обовязкову" науку української мови. З того приводу наробили крику польські часописи. Кажуть, що „якась злочинна рука" (у цьому випадку уряд) „перемінює східні окраїни в якісь дикі поля", де „польський елемент ніби винятий з під права та мусить піддаватися всьому, що йому приносить лиха доля". І через віщо саме стільки крику? Заведено українську мову тільки в 1 і 2 клясі. Коли батько не бажає собі, щоби його дитина вчилася української мови, то школа не має права „насилувати" дитини. Коли дитина не вчиться того предмету й має з нього лиху ноту, то це нічого не вадить: вона може йти до вищої кляси. Отже це така „обовязковість", що роби так, як хочеш. Але — для заграниці все в порядку, а дома скріплено громадську чуйність і національну... ненависть. Щоб не було застою...

А наш український нарід не засипляє справи школи. Приносить для неї жертви і терпить для неї.

В селі Увисла (Гусятинщина) відкрито приватну школу „Рідної Школи", яка пройшла спокійно три тижні. Нараз 10. жовтня ц. р. приходить селянам по 8 і 10 зол. кари за те, що не посилають своїх дітей до державної польської школи, але до своєї. о. Подляшецькому, який важився з проповідальниці проголосити відкриття школи і заохотити селян, „всунено" 100 зол. кари, директорові „Рідної Школи" в Копичинцях, Пенцакові, який виголосив реферат про вагу „Рідної Школи", 100 зол. а вчителеві нової української школи 50 зол. Зібралося зараз на другий день 35 селян, забрали зі собою 10 дітей з державної школи і пішли до інспектора Самборського. Провідник делеґації, господар Дмитро Сулима, промовив так дослівно: „В державній школі нічого не вчать, дитина не знає ані одної букви. Причина це, що вчать виключно по польськи. Навіть, коли дитина хоче вийти „на двір", а не по польськи просить, то вчитель не хоче пустити. Так, пане, довше не може бути. Ми хочемо, щоби наших дітей вчили по українськи. Ану, каже, запитайте що тих дітей, то побачите, які вони тумани. Я вчу лошака, щоби з нього був добрий кінь. А чому я не мавби вчити своєї дитини так, щоби з неї був чоловік?"... Розмова скінчилася тим, що покараним батькам знесено наложену кару; але тим „панам" — то ні. Приїхали селяне додому, а жандарм почав їх страшити: „коли я візьмуся до вас, то кожний з вас продасть що року морґ поля". А той самий Сулима каже йому: „а коли я візьмуся до вас, то ви не будете жандарем, бо ви вже нераз ходили в службі до коршми пити". Але я гадаю, що жандареві нічого не станеться. Нехай робить, що захоче, щоби тільки Українців тримав „у крипах".

Недавно вибігали переляканi селяне Копичинеччини на дорогу, бо зловіщий громадський барабан почав греміти. „Що сталося"? — питає один одного. „Війна? Мобілізація?" Аж тут громадський поліцай проголошує розпорядок тернопільського воєводи, що заборонюється вести в селі приватну школу; що будуть карані ті батьки, які пішлють туди свої діти; що буде караний той, хто відступить хату на таку школу. Нема жарту! А мєш, хлопе, вчитися?!

Тим відраднішим стає факт, що в Збаражі умираючий Штеліґа записує хату й обійстя для „Рідної Школи", а в **Темерівцях коло Галича селянка Ксеня Микитин записує** для **„Рідної Школи" парцелю (лот) вартости 200 долярів. Це не перший випадок і** певно **не останній.** Кривиться найвищий шкільний адміністратор, львівський куратор, що „Рідна Школа" нельояльна, то треба її якось забезпечити, бо хто зна, що може прийти.

Про це певно не забудуть тут — у нас, ні там — у вас.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Р. П., Дітройт, Миш. В. Богуш це псевдонім нашого дописувателя з Европи. Дійсного імени подати не можемо. Брав живу участь у нашій визвольній боротьбі й у нашім політичнім життю.

М. Г., Пасейк, Н. Дж. Ваше письмо надається тільки на платне оголошення. Чому не подаєте, хто буде говорити?

Д. Б., Бруклин, Н. Й. Дуже гарно дякуємо за переслані матеріяли. Як бачите, ми їх використали.

Г. П., Честер, Па. Коли пишете про відносини громади, то уявіть собі, що часопис читає кількадесять тисяч людей, які нічого не знають про ті відносини. Тому треба писати так, щоби всі розуміли, про що ходить. Не видвигайте особистих справ, ні своїх почувань, а пишіть про загальні справи. Як є яке лихо, треба його зясувати спокійно, не накидаючись на нікого, а разом з тим подати спосіб, як йому зарадити.

Ю. Н., Шикаґо, Ілл. Знаємо, що Ви свідома людина й як така зрозумієте, що громада не може ходити одинцем ні в народному ні церковному ділі. Мусить бути задержаний політичний і церковний авторітет. А коли в теперішних часах можна ще виправдати церковну анархію, то ніяк не можна терпіти цього на народному полі. З яким політичним центром звязана Ваша громада? Ми знаємо, що у Вашій громаді є гарні люди, але того ще замало.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ДЖАНСТАВН, ПА. Урядники Бр. св. О. Николая, від. 300, повідомляють всіх своїх членів, що звичайний мітинг відбудеться 24 листопада, в неділю, в гали церковній. Проситься всіх членів прийти і вирівнати свої залеглости. Будуть важні справи до полагодженя. — Йосиф Борсук, предс.; Василь Олексюк, кас.; Яким Яцинич, секр.

Іван Вазов.

СВЯТОСЛАВ ТЕРТЕР

(Історична повість із часів боротьби за волю Болгарії).
(З болгарської мови переклав Михайло Процик).

(41)

Зараз зрана, на приказ Святослава забрали його з хати, в якій переночував звязаний. Старець знав уже про доконаний переворот і про повну Святославову побіду. Лютий та заїлий бігав по світлиці та кидав проклонами.

Пополудні Святослав прийшов до патріярхату та пішов до вязня.

Впертий старець, як побачив Святослава, глянув на нього з ненавистю.

— Йоакиме, ти тепер у моїх руках. Твої огидливі, зрадливі заходи викопали тобі могилу — сказав йому Святослав.

— Анатема! — сказав старець дріжучим голосом.

— І твої проклони і твої благословенства не мають для мене ніякої вартости. Але я хочу тебе покарати так, що приневолю тебе коронувати мене царем на очах усього народу. Потім будеш вільний. Я хочу цього!

— Навіжений! Не діждешся ніколи такої огиди!

Святославове лице викривилося від гніву.

— Старий, не надуживай моєї терпеливости! — кричав Святослав і дріжав увесь. — Затям собі, що я вже болгарський цар і твій володар. Даю тобі пять днів для надуми!

І Святослав вийшов.

Доля Чокія.

Патріярх відмовився вкоронувати Святослава.

Коронування відбулося святочно в церкві св. Дмитра.

Трох митрополитів: тирновський, червенський та преславський виконали обряд в присутности безчисленного народу.

Три дні йшли торжества в палаті й у місті.

Провінції поприсилали вислови радости та вірности для нового царя, освободителя батьківщини.

Татарські війська, які йшли на Тирнову, Азатін-бей завернув. Вони грабили місцевости, які вже передтим були спустошили.

Святослав не виступав проти тої дичі, позволив їм відійти там, відки прийшли. Він тепер був дуже занятий у столиці. Бояри, невдоволені з нового положення, переходили один за одним на бік Святослава. Лише дрібна меншість скрито держала з Греками. Найнебезпечніший з них, Йоаким, був уже нешкідливий. Він був у вязниці.

— — — — — — — — — —

Минув місяць від вступлення на престіл Святослава.

Чокі сидів увесь час у вязниці, у Балдієвім замку.

Олена вимусила нову присягу на браті, що дарує життя Чокієму. Вона жила тепер у палаті, як вдова. Нова цариця, Фрозина, заняла її давну світлицю. Обі жінки жили в приязни, але Олена була сумна... життя її було тяжке. Віддана батьком за Татарина з політичних причин, бачила, що з упадком Чокія скінчилася її царська неволя. Одначе добра та милосердна, мала співчуття для чоловіка, так страшно навіщеного долею. Двічи відвідала його в тюрмі. На його просьби, щоби випросила йому волю у брата та щоби вернула з ним у його батьківщину, обіцяла перше; а щодо другого сказала йому, що хоче й далі остати в своїй батьківщині.

Святослав також призадумувався, що має зробити з вязнем. Чокі був уже нешкідливий; його військо, що було вернуло, розбив Токтай, а його посілостями заволодів побідник. Зрештою Святослав не вважав потрібною Чокієву смерть. Вкінці прихилився до Олениних просьб і постановив увільнити його та вислати за Дунай.

Олена повідомила чоловіка про помилування.

На другий день у палаті радила боярська рада. Наради були бурхливі. Прийшла вістка, що Андроник поручив Радославові в Солуні (наслідком нової просьби деяких боярів) вирушити з десятьма тисячами війська до Болгарії тай там посадити на престолі Михайла, сина Константина Тіха, який іде туди з иншим військом.

Смілецеві прихильники в Тирнові, після втечі Смілеця, як ми вже згадували, визнали претендентом Михайла, як такого, що був із царського роду і законного наслідника престолу.

Серед палких дебат дворецький повідомив Святослава, що прийшов посол від кримського хана Токтая.

Привели зараз посла. Він поклонився і передав Святославові листа від хана. Святослав дав йому знак, щоби вийшов і прикликав перекладчика, щоби відчитав листа. В письмі було написано:

„Преславному болгарському цареві Святославові від великого володаря Татарів.

„Поздоровлення від мене цареві Болгарів і Греків. Із вдоволенням довідався я про Твою велику побіду над Ногаєвим сином. Честь Тобі і слава. Г довідався я ще, що Ти того Ногаєвого сина держиш у Твоїй палаті, бо він Твій шурин, а не зважаєш на це, що він мій ворог і в глибині серця свого скриває небезпечні для мене наміри. І ось причина, задля котрої пишу отсе, славний царю Болгарів і Греків, і прошу Тебе, зроби так, щоби зник із лиця землі Ногаїв син. Пишу Тобі це, бо щиро бажаю, щоби ми були приятелями та щоби не звявлялися морщини гніву на моюму чолі проти Тебе. І, бажаючи ласки Божої, яка охороняла би Твою голову, чекаю Твоєї мудрої відповіди.

Хан Токтай."

На другий день татарський посол, разом із своїм почотом, віхав назад із листом і дарунками.

У вюках на однім із коней була засолена Чокієва голова.

Вона їхала тепер у Крим як окуп безпеки та спокою Болгарії.

Патріярх.

Треба було ще порішити долю Йоакима. Він усе ще був замкнений і пильнований в патріярхаті. Цар разом із радою боярів кілька разів нараджувалися, що зробити з патріярхом.

Вкінці ухвалили скинути його з престолу патріярхії та прогнати з Болгарії. Були думки, що визначення вищої кари є невідповідне з політичних причин. Не ялося дразнити умів. У Візантії за подібні і більші навіть проступки не карали инакше патріярхів. Йоаким знав це та тому навіть у вязниці був такий легкодушний та гордий.

Святослав два дни після того як одержав вістку про похід грецьких військ, пішов до Йоакима.

— Святіший може бути тепер задоволений. Андроник послухав тебе й іде проти нас.

— Я хотів цього — відповів Йоаким, що вже знав цю новину від варти.

І огидливий усміх промайнув по його сухім лиці.

— А хто прикликав Греків? — спитав Святослав, вдивляючися в нього гостро.

— Не знаю.

— Але я знаю, що то ти!

— Може бути.

(Дальше буде).

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ПРИВИТАННЯ І ПРАЩАННЯ ПАНІ ОЛЕНИ КИСІЛЕВСЬКОЇ

У второк 29 м. м. уладило в Ню Йорку товариство „Союз Українок в Америці" привітну вечеру в честь п. Олени Кисілевської.

Вечера відбулася в салі при 8-ій вулиці, на яку прибуло значне число запрошених гостей з Ню Йорку й околиці та з Филаделфії.

Вечір зачала секретарка Союза Українок, витаючи п. Кисілевську як почесну гостю. По анґлійськи привитала п. Кисілевську голова СУА, п-ні Яремова.

Опісля виголосила гарну промову п-ні А. Середа від імени „Комітету Пань при Стрілецькій Громаді". Пані Середа специяльно вказала на те, що Українки брали участь у визвольній боротьбі Західної України, та що завдання Українок в Америці є далі підтримати ту боротьбу старого краю.

Довшу промову по українськи й англійськи виголосив д-р Л. Цегельський, котрий вказав на заслуги п. Кисілевської як письменниці, редакторки і громадської діячки.

Привіт від молодшої української ґенерації в Америці зложив у короткій промові п. Володимир Шевчинський-Вагнер.

По привітних промовах виголосила довшу, дуже гарну бесіду п. Кисілевська. Вона сказала, що бачила в Америці серед Українців та Американців. До прикрих річей зачислила спори і те, що ми мало інтересуємо Американців про українську справу. А до гарних зачислила великий поступ серед американських Українців і те, що Українці богато доброго навчилися від Американців, та що побудували свої гарні установи й організації і не забувають за рідний край.

Згадала теж про боротьбу українських послів у варшавському соймі і сенаті, яку українські посли переносять у маси народу на тисячних вічах, яких польський уряд не може заборонити, а на яких часто говориться і про те, що Українці стремлять до самостійної української держави.

Бесіду шановної землячки нагородили зібрані грімкими оплесками.

При кінці сказала п. Марія Кінаш кілька слів подяки за труди, які п. Кисілевська понесла в подорожі по Америці, щоб запізнатися з українським громадянством і розказати нам про життя наших братів на рідній землі.

По вечері гості удалися до другої салі, де був концерт і попис молоденьких танцюристів з школи Василя Авраменка.

В концерті взяли участь наші добре знані і всіми люблені артисти: Роман Придаткевич, скрипак, Григорий Павловський, баритон і М. Гребінецька, сопран, які вивязалися з своїх точок прегарно й одушевили всіх гостей. Грімкі оплески нагородили кожду точку.

Пізно по півночи гості розійшлись домів.

В середу п. Кисілевська виїхала до української громади в Сиракюз, Н. Й.

В четвер і пятницю осталася ще хвилька часу оглянути Ню Йорк і стрінутися з тамошніми Українками і Американками. Цілий час побуту в Ню Йорку пані Кисілевська замешкала в домі панства А. Муликів при 177 вулиці. Перед самим відіздом пані Мулик зробила прегарну вечеру, до п. Кисілевська сказала на пращанне, що хоч як радісно вертати в свій рідний край, то все таки їй жалко за Америкою і вона почуває, що не скінчила ще своєї роботи тут і що слідуючого року верне до Америки.

Ірина Добуш.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА.

Сим повідомляється Вп. пп. Секретарів відділів У. Н. Союза, що висилка календарів на рік 1930 для членів У. Н. Союза вже розпочалася і що вже вислано календарі на адреси пп. Секретарів для слідуючих відділів:

Вислано почтою 20 листопада 1929 р. Від.: 229, 234, 238, 240, 241, 244, 246, 248, 250, 256.

Вислано експресом 20 листопада 1929 р. Від.: 230 (3 пакунки).

Котрий би зі згаданих відділів не дістав з якоїсь причини посилки до 10 днів від дня вислання календарів, нехай повідомить Адміністрацію Свободи.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКОГО ІМЕНИ.

THE BINGHAMTON SUN, Wednesday, November 13, 1929, writes:

UKRAINIANS OBJECT TO NAME RUTHENIAN.

File Written Protest With Census Director Against This Classification.

RACE MISREPRESENTED.

Ask of Government Recognition as Granted to Other Countries.

Binghamton Ukrainians join with their countrymen in filing a protest with the Census Bureau against the classification of themselves as Ruthenians in the United States census. At a meeting in St. Michael's Hall, a resolution was adopted asking that they be given proper recognition and this was embodied in the following letter to William M. Steuart, Director of Census, of the Department of Commerce:

"We, the residents and citizens of United States, of Ukrainian origin, members of the Ukrainian Brotherhood of St. Nicholas, as Branch 126 of the Providence Association of the Ukrainian Catholics in America whose headquarters are in Philadelphia. The meeting of St. Nicholas Brotherhood was held today at the St. Michael's Church Hall at Clinton Street, Binghamton, New York, and representing approximately 100 families, hereby make this formal petition to you as director of census, that in the census of 1930 we, our children and all our co-nationals living in the United States, be registered as Ukrainians, or as of Ukrainian race and descent, and not Ruthenians as in the census of 1920. There is no Ruthenian race or language.

"Most of our people when they emigrated from the former Austria-Hungary, were registered on entry into United States as Ruthenians regardless of the fact that they were of Ukrainian race and stock, and spoke the Ukrainian language. Now this term "Ruthenian" has become entirely obsolete among us and we are known throughout the world as Ukrainians. In all our activities we invariably use the name "Ukrainian" and all our institutions and organizations are incorporated under the name "Ukrainian."

"As we do not want our nationality, race and language misrepresented any longer, we ask of the United States Government the same recognition that was accorded to our countrymen in Canada and other countries, — the right to be officially called Ukrainians.

"Respectfully yours,

Steve Magdiy, President;

Paul Potochniak, Secretary."

ВСЯКА ВІРА, ТІЛЬКИ НЕ УКРАЇНЦІ.

В музею Сіму в Букарешті (Румунія) є під ч. 468 образ Осипа Бранда з Варшави, що представляє, як козаки напали на Татарів, котрі верталися з України з невільниками. На образі видно вусатих та завзятих козаків, що розбивають Татарів і визволяють бранців. Та погляньмо, що пишеться в катальозі під ч. 468. Читаєш і очам своїм не віриш: „Боротьба Поляків з Татарами". Такого незнання годі простити навіть впорядчикові катальогу із музею Сіму і певно, що тут не звичайне незнання, але явне виславлення „польських сусідів союзників", щоб тільки, не дай Боже, не згадати українських козаків. Понад цим образом є другий під ч. 474, що представляє зимовий пейсаж з Поділля, артиста А. Столиці. Дивно ще, що не додано при цім образі, що це „зимовий пейсаж з Поділля коло Варшави", бо у букарештенських впорядчиків музеїв і це можливе.

Нове звання.

Учитель: Карабін Стефан, чим є твій батько.

Ученик: Наслідувач червів.

Учитель: Що?!

Ученик: Мій батько робить такі дірки, як їх роблять черви у старовинних меблях.

—o—

Чий.

— Чий ти?
— Гапчин.
— А Гапка чия?
— Жінка моя!

Чоловік: Я купив білети на оперу.

Жінка: А то добре. Зараз іду збиратися.

Чоловік: Іди, ангеелику. Білети, щоправда, на завтра, але заки скінчиш прибиратися...

—o—

— Моя теща впала зі скелі в море. Бідна, як я їй співчуваю.
— І втопилася?
— Ні, її врятували.
— Як я співчуваю з тобою.

Учителька: Івась Пискір скаже вам, що це таке крадіж?

Ученик (мовчить).

Учителька: Коли я встромлю руку у твою кишеню та вийму з неї доляра, що це буде?

Ученик: Чудо, прошу пані учительки.

—o—

У лікаря в ждальні вивісив хтось таке оголошення: „Добродія, що через помилку взяв мою парасолю, прошу, щоби був такий ласкавий оставити її в слуги Вп. П. Доктора".

На другий день хтось дописав олівцем: „Ще завчасно! Підіждім, аж усталиться погода!"

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

З весілля на Народний Дім в Гниловодах.

Коли засновано в нашім рідним селі читальню „Просвіти", то й прийшли до переконання, що треба побудувати свій Народний Дім, ідучи за словами нашого Кобзаря: „В своїй хаті своя правда і сила і воля".

Тов. „Любов", яке тут повстало з односельчан з села Гниловоди, намагається всіми силами допомогти рідному селу в тім добрім ділі.

Будова Народнього Дому вже добігає кінця. Про неї згадали наші односельчане на весіллю, яке відбулося в нашого громадянина Д. Кота, котрий видавав заміж свою дочку Джені.

На Народний Дім зложили по $1: Дж. Кіт, Д. Кіт, Г. Кальваровський, О. Бусько, Г. Каменюк, Л. Кіт, Ф. Яворський, В. Гуменюк; по 50 центів: І. Клим, С. Козуб, К. Жупанський, Ю. Маринюк, Ф. Бурак, С. Журанський, С. Вага; по 25 центів: Д. Савчук, М. Качмарик.

Разом зібрано $12.

—o—

БОФАЛО, Н. Й.

З пікніку на Рідний Край.

Братство св. Николая, від. 127 У. Н. Союза, тов. ім. Івана Франка, від. 299 У. Н. Союза, братство св. Петра, від. „Провидіння" і парохія влаштували спільно дня 1 вересня пікнік, з якого прийшло $71, які розділено в слідуючий спосіб: по $30 на Рідну Школу й інвалідів, а $11 на бойовий фонд.

Гроші вислано до краю через Обєднанне.

За Комітет: **С. Юзвяк**, предс.; **С. Заремба**, кас.; **І. Сидорович**, секр.; **Г. Плотиця і Н. Мазурчак**, контрольори.

—o—

КЛІВЛЕНД, О.

З забави для інвалідів.

На забаві у гром. Ілії і Розалії Лазірко зібрали чесні гості на зазив гром. Василя Репужинського на допомогу інвалідам $11.75.

По $1.00 зложили: В. Репужинський, І. Лазірко, В. Курч, І. Тремблюк, С. Морозович, А. Сидір, Н. Карлик, І. Дзюбак і М. Гуль; по 50 цнт.: Р. Лазірко, Н. Думич, А. Кальницький, І. Гунька і Л. Кофіль; І. Гнатків зложив 25 цнт.

Збіркою занявся Михайло Гуль.

Сила призвичаєння.

На залізничім перестанку в Сх. Галичині підходить селянин до віконця та питає:

— Скільки коштує білет до Войнилова.

— Чотири золоті і сімнацять сотиків.

— То за дорого, хай пан опустять тих сімнацять сотиків. Рівно чотири золоті — добре? Інакше не їду!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ